

Dosarul nr 3-10/21; (2-21014140-02-3-01022021)

Republica Moldova
Curtea de Apel Chișinău
HOTĂRÎRE
În numele legii

21 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Completul de Contencios Administrativ în componența:

Președintele completului, judecătorul

Mîra Ghenadie

Judecătorii

Dașchevici Grigore și Bostan Angela

Grefier

Croitor Olesea

examinînd în ședință publică acțiunea în contencios administrativ înaintată de Pasecinic Nicolae către Consiliul Superior al Magistraturii privind anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1/1 din 19.01.2021, cu privire la examinarea cererii dlui Nicolae Pasecinic - judecător la Judecătoria Chișinău, privind înaintarea repetată a propunerii de numire în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vîrstă; obligarea Consiliul Superior al Magistraturii să emită hotărârea cu privire la înaintarea propunerii Președintelui Republicii Moldova de numire în funcție până la atingerea plafonului de vîrstă a judecătorului Pasecinic Nicolae.

A C O N S T A T A T :

Istoria nelitigioasă a procedurii, obiectul acțiunii înaintate;

La 29 ianuarie 2021, Pasecinic Nicolae, a sesizat Curtea de Apel Chișinău cu acțiunea în contencios administrativ, înaintată către Consiliul Superior al Magistraturii, terț Aparatul Președintelui RM prin care a solicitat anularea Hotărîrii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1/1 din 19 ianuarie 2021 referitor la respingerea solicitării privind propunerea repetată de numire în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă; obligarea Consiliului Superior al Magistraturii să emită o hotărîre cu privire la înaintarea propunerii repetate Președintelui RM de numire în funcție până la atingerea plafonului de vîrstă a judecătorului Nicolae Pasecinic.

În motivarea acțiunii reclamantul Nicolae Pasecinic a indicat că, prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1541-VII din 24 aprilie 2015, a fost numit în funcția de judecător la Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, pe un termen de 5 ani.

Conform Hotărîrii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 624/26 din 29 septembrie 2016, Pasecinic Nicolae a fost transferat în funcția de judecător la instanța nou creată Judecătoria Chișinău, începînd cu 1 ianuarie 2017.

Ulterior, prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 584/27 din 11 decembrie 2018, reclamantul a fost desemnat judecător specializat în materie de insolabilitate și lichidare la Judecătoria Chișinău (sediul Central) din 1 ianuarie 2019.

Menționează reclamantul că a depus la Consiliul Superior al Magistraturii o cerere, anexând materialele conform legii, prin care a solicitat numirea în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

Prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 406/31 din 10 decembrie 2019, materialele în privința judecătorului Nicolae Pasecinic de la Judecătoria Chișinău (sediul Central), au fost remise Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor în vederea evaluării extraordinare, în baza cererii judecătorului privind numirea în funcție până la atingerea plafonului de vârstă.

Conform Hotărârii Colegiului de evaluare a performanței judecătorilor nr. 43/5 din 25 mai 2018, judecătorul Nicolae Pasecinic de la Judecătoria Chișinău (sediul Central), a acumulat 84 de puncte, fiindu-i atribuit calificativul „foarte bine”.

Totodată, potrivit Hotărârii Colegiului de evaluare a performanței judecătorilor nr. 6/2 din 22 mai 2020, judecătorul Nicolae Pasecinic de la Judecătoria Chișinău (sediul Central), a acumulat 81 de puncte, fiindu-i atribuit calificativul „foarte bine”.

Indică reclamantul că, din conținutul hotărârilor Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, se desprind următoarele date relevante activității sale în funcția deținută.

Astfel, rata de soluționare a dosarelor, atestă că judecătorul Nicolae Pasecinic:

- în anul 2015 a examinat 273 cauze din 361 repartizate, ceea ce constituie 75,62%;
- în anul 2016 a examinat 452 cauze din 585 repartizate, ceea ce constituie 77,26%;
- în anul 2017 a examinat 446 cauze din 594 repartizate, ceea ce constituie 75,08%;
- în anul 2018 a examinat 225 cauze din 434 repartizate, ceea ce constituie 52%;
- în anul 2019 a examinat 174 cauze din 217 repartizate, ceea ce constituie 81 %.

Conform Notei informative prezentate, la compartimentul hotărâri, sentințe și încheieri menținute din cele contestate:

- în anul 2015 au fost contestate în total 11 hotărâri, sentințe și încheieri, fiind menținute 11, ceea ce constituie 100%;
- în anul 2016 au fost contestate în total 59 hotărâri, sentințe și încheieri, fiind menținute 56, ceea ce constituie 94,91%;
- în anul 2017 au fost contestate în total 61 hotărâri, sentințe și încheieri, fiind menținute 58, ceea ce constituie 95,08%;
- în anul 2018 au fost contestate în total 45 hotărâri/sentințe/încheieri, fiind menținute 40 ceea ce constituie 88,88%;
- în anul 2019 au fost contestate în total 47 hotărâri/sentințe/încheieri, fiind menținute 37 ceea ce constituie 78,72%.

La compartimentul informația privind hotărârile/sentințele/încheierile casate din cele examinate este următoarea:

- în anul 2015, din 273 cauze examinate, 3 hotărâri/sentințe/încheieri au fost casate, ceea ce constituie 1,09%;
- în anul 2016, din 452 cauze examinate, 5 hotărâri/sentințe/încheieri au fost casate, ceea ce constituie 1,10%;
- în anul 2017, din 446 cauze examinate, 6 hotărâri/sentințe/încheieri au fost casate, ceea ce constituie 1,34%;
- în anul 2018, din 225 cauze examinate, 5 hotărâri/sentințe/încheieri au fost casate, ceea ce constituie 2,22%;
- în anul 2019, din 174 cauze examinate, 12 hotărâri/sentințe/încheieri au fost casate, ceea ce constituie 6,89%.

Conform datelor extrase din PIGD, în perioada 2015 - 2019, judecătorul Nicolae Pasecinic nu a admis încălcarea termenului rezonabil la judecarea cauzelor aflate în procedură.

Termenul de redactare a hotărârilor și de publicare a acestora pe pagina web, în perioada 2015 - 2019 stipulat de legislația Republicii Moldova, s-a respectat în totalitate.

Totodată, s-a stabilit că Judecătorul Nicolae Pasecinic posedă cunoștințe înalte în domeniul tehnologiilor informaționale, aplicând în activitatea sa programele MS Word, Excel, navigând pe internet, utilizează Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD) și asigură înregistrarea audio a ședințelor de judecată prin intermediul Sistemului de înregistrare audio a ședințelor de judecată SRS „Femida”.

Referitor la claritatea expunerii și calitatea motivării hotărârilor/sentințelor/încheierilor, s-a constatat că, motivarea hotărârilor se efectuează la nivel înalt, astfel, conținutul hotărârilor emise atestă expunerea consecventă și coerentă a conținutului factologic, terminologia juridică fiind utilizată corect, fiind ușor urmărită expunerea logică a soluției și încadrarea juridică a materialului.

Cu referire la modalitatea de organizare a activității profesionale, se atestă exigență și diligență în pregătirea cauzelor pentru examinare, punctualitate în desfășurarea ședințelor de judecată.

La fel, reieșind din hotărârile Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor, Judecătorul Nicolae Pasecinic are cunoștințe temeinice în domeniul dreptului, pe parcursul exercitării funcției de judecător a fost identificat drept obiectiv și imparțial, cu capacități de planificare a activităților, repartizare echilibrată și echitabilă a atribuțiilor de serviciu, motivare a personalului, capacitate de control și celeritate în executarea lucrărilor specifice activității, formând o reputație profesională foarte bună.

Judecătorul Nicolae Pasecinic, respectă întocmai principiile și exigențele eticii profesionale și, potrivit informației Inspecției Judiciare, în privința judecătorului, în perioada evaluată, au fost înregistrate 11 sesizări, care ulterior au fost respinse.

Totodată se invocă că, judecătorul Nicolae Pasecinic a întrunit numărul necesar de ore de instruire profesională continuă.

Se menționează că, hotărârile adoptate, nu au constituit obiect de examinare la Curtea Europeană, nici la Comisia de Etică de pe lângă CSM, iar referitor la conduita profesională, nu a fost vizat.

Făcând o analiză a datelor cuprinse în hotărârile Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor, reclamantul desprinde că, activitatea sa a fost apreciată cu calificativul „foarte bine”, fiind constatat cu certitudine că nu a comis fapte compromițătoare, a respectat normele Codului de etică a judecătorului dar și că în privința sa, pe perioada activității, nu au fost intentate proceduri disciplinare.

În temeiul Hotărârii nr. 157/13 din 02 iunie 2020 cu privire la cererile unor judecători, referitor la numirea în funcție până la atingerea plafonului de vârstă, Consiliul Superior al Magistraturii cu (8) voturi pro și (4) împotriva, a propus Președintelui Republicii Moldova numirea în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă a judecătorului Nicolae Pasecinic de la Judecătoria Chișinău (sediul Central).

La data de 31 iulie 2020, prin Avizul sub nr. 01-06-48, Președintele Republicii Moldova Igor Dodon, în temeiul art.16 alin.(4) al Legii privind organizarea judecătorească și art. 11 alin.(3) al Legii cu privire la statutul judecătorului, a solicitat examinarea suplimentară în privința domnului Nicolae Pasecinic prin prisma integrității și compatibilității cu interesele funcției de judecător, iar ca temei s-a invocat că judecătorul vizat nu a satisfăcut criteriul: „nivelul abilităților profesionale sub limita condițiilor cerute pentru exercitarea unei asemenea funcții, dictate, în special, de acuratețea respectării termenilor de examinare, raportată la criteriul eficienței și instruirii - criteriu nesatisfăcut de dl Pasecinic, precum și neglijarea standardelor de etică și conduită profesională impusă de principiile stabilite în Magna Carta a Judecătorilor

Avizul Președintelui Republicii Moldova, Igor Dodon la data de 13 august 2020 a fost remis Inspecției Judiciare pentru verificarea informațiilor expuse, care în vederea executării art. 7¹ alin. (6) lit. d) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, în baza prevederilor pct. pct. 8.1, 8.2 și 8.3 din Regulamentul cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a inspecției judiciare, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 506/24 din 13 noiembrie 2018, a efectuat controlul circumstanțelor indicate în demers.

Conform notei informative a Inspecției Judiciare din 24 august 2020, care a verificat temeiurile Președintelui Republicii Moldova, Igor Dodon, de respingere a candidaturii sale, pentru numire în funcție de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, se indică că prin Hotărârea nr. 6/2 din 22 mai 2020, Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor a evaluat activitatea judecătorului Nicolae Pasecinic de la Judecătoria Chișinău (rata de soluționare, calitatea actului de justiție, existența procedurilor disciplinare, etc.) atribuindu-i calificativul „foarte bine”, hotărâre care nu a fost contestată și a intrat în vigoare.

Totodată, conform notei informative, Inspecția Judiciară, reieșind din rapoartele statistice prezentate de Curtea de Apel Chișinău s-a expus într-un tabel referitor la cauzele civile, economice și de contencios administrativ pe care judecătorul Nicolae Pasecinic a emis hotărâri în anii 2018-2019, care au fost casate și menținute de Curtea de Apel Chișinău.

Comunică că, informația prezentată de Inspekția Judiciară în tabel referitor la hotărârile emise de către judecătorul Nicolae Pasecinic menținute și casate de către Curtea de Apel Chișinău nu este deplină, or, nu este prezentată informația și referitor la verificarea legalității și temeiniciei hotărârilor emise de către judecătorul Nicolae Pasecinic pe cauzele civile și de contencios administrativ și de către Curtea Supremă de Justiție.

În acest context, menționează că situația reală referitor la profesionalismul și integritatea judecătorului Nicolae Pasecinic este reflectată în hotărârile Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor, care a apreciat activitatea judecătorului Nicolae Pasecinic, hotărâri care nu au fost contestate și au intrat în vigoare.

La fel, reieșind din nota informațională, Inspekția Judiciară a indicat că: „Referitor la integritatea și conduita judecătorului Nicolae Pasecinic, Inspekția judiciară a purtat discuții cu colegii judecătorului, care s-au expus pozitiv asupra conduitei etice, eficienței activității acestuia.

Alte fapte legate de activitatea judecătorului Nicolae Pasecinic nu au fost reținute în cadrul studierii temeiurilor de refuz a Președintelui Republicii Moldova”.

Ulterior, la ședința din data de 17 noiembrie 2020, CSM a solicitat Inspekției Judiciare întocmirea unei note informative suplimentare referitor la activitatea judecătorului Nicolae Pasecinic privind motivele de casare a hotărârilor judecătorești și nivelul de înregistrare audio a ședințelor de judecată în comparație cu ceilalți judecători ai Judecătoriei Chișinău (sediul Central).

Menționează reclamantul că, reieșind din nota informativă suplimentară din 14 decembrie 2020 referitor la nivelul de înregistrare audio a ședințelor de judecată de către judecătorul Nicolae Pasecinic, Inspekția Judiciară a constatat în urma verificării PIGD că, înregistrările audio a ședințelor de judecată sunt plasate în PIGD și careva probleme la capitoul plasării înregistrărilor audio a ședințelor de judecată nu au fost reținute.

Totodată, conform notei informative suplimentare, Inspekția Judiciară s-a expus într-un tabel și referitor la informația cu privire la hotărârile și încheierile emise de către judecătorul Nicolae Pasecinic și casate de către Curtea de Apel Chișinău.

Comunică că verificarea legalității și temeiniciei hotărârilor instanțelor inferioare de către instanțele ierarhic superioare este un proces judiciar în conformitate cu legea, prin care se asigură atât independența judecătorilor, cât și dreptul justițiabililor la un proces echitabil.

La fel, adaugă că adoptarea unei hotărâri după intima convingere conform motivației aduse, nu sunt acțiuni de subminare și discreditare a funcției de judecător sau a puterii judecătorești, ci au un singur scop de înlăptui și aplica legea în mod corect și eficient.

În acest context, menționează reclamantul că, motivele casării hotărârilor nu pot constitui temei ca CSM să refuze propunerea repetată a candidaturii sale privind numirea în funcție de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

Ulterior, reieșind dintr-o altă notă informativă suplimentară din 18 ianuarie 2021, referitor la existența în privința judecătorului Nicolae Pasecinic a procedurilor disciplinare, Inspectorul judecător principal - interimar Tatiana Craiu a constatat că:

- anul 2016 în privința judecătorului Nicolae Pasecinic a fost examinată o sesizare care a fost respinsă;

- anul 2017 în privința judecătorului Nicolae Pasecinic au fost examinate 1 petiție și 2 sesizări, care au fost respinse ca neîntemeiate;

- anul 2018 în privința judecătorului Nicolae Pasecinic au fost examinate 1 petiție și 3 sesizări, care au fost respinse ca neîntemeiate;

- anul 2019 în privința judecătorului Nicolae Pasecinic au fost examinate 1 petiție și 4 sesizări, care au fost respinse ca neîntemeiate;

- anul 2020 în privința judecătorului Nicolae Pasecinic au fost examinate 1 petiție și 6 sesizări, 5 au fost respinse ca neîntemeiate și 1 anonimă - restituită.

Totodată, conform informației Colegiului Disciplinar din 15 ianuarie 2021, se confirmă încă o dată că în perioada de activitate 2015 - 2021 în privința judecătorului Nicolae Pasecinic de la Judecătoria Chișinău (sediul Central), nu au fost aplicate sancțiuni disciplinare.

Astfel, se constată că refuzul Președintelui Republicii Moldova este combătut prin materialele deținute la dosarul personal și nu este motivat și bazat pe probe incontestabile de incompatibilitate a candidatului cu funcția respectivă, de încălcare de către acesta a legislației sau de încălcare a procedurilor legale de selectare și promovare a lui.

Or, obligația de motivare a refuzului de reconfirmare în funcție prevăzută de art. 11 alin. (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului, reprezintă o garanție esențială pentru asigurarea independenței judecătorilor.

Ulterior, în cadrul ședinței Consiliului Superior al Magistraturii din 19 ianuarie 2021, prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.1/1 fiind examinată Nota informativă a Inspecției judiciare, referitor la respingerea de către Președintele Republicii Moldova a candidaturii domnului Nicolae Pasecinic, propuse de CSM pentru numirea în funcție de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, precum și cererea ultimului de propunere repetată, cu (7) voturi pro și (4) voturi împotriva, a fost respinsă cererea de propunere repetată referitor la numirea în funcție de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

În conformitate cu cele expuse, Hotărârea CSM nr. 1/1 din 19 ianuarie 2021, prin care a fost respinsă cererea de propunere repetată referitor la numirea în funcție de judecător până la atingerea plafonului de vârstă a judecătorului Nicolae Pasecinic este un act administrativ individual ilegal defavorabil.

Indică reclamantul că, conform art. 11 alin. (1), (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20.07.1995, judecătorii judecătoriilor și judecătorii curților de apel se numesc în funcție, din numărul candidaților selectați prin concurs, de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Candidații selectați, care întrunesc condițiile specificate la art.6, se numesc în funcția de

judecător inițial pe un termen de 5 ani. După expirarea termenului de 5 ani, judecătorii sânt numiți în funcție până la atingerea plafonului de vârstă de 65 de ani.

Refuzul de numire în funcție sau de reconfirmare în funcție trebuie să fie motivat și se face în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii. În cazul apariției unor circumstanțe care necesită o examinare suplimentară, Președintele Republicii Moldova anunță Consiliul Superior al Magistraturii despre prelungirea termenului indicat cu 15 zile.

În temeiul art. 137 Cod administrativ și art.3 alin.(1)-(2) al Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, organul de autoadministrare judecătorească este constituit din 15 membri. În componența Consiliului Superior al Magistraturii intră judecători și profesori de drept titulari, precum și Președintele Curții Supreme de Justiție, ministrul justiției și Procurorul General care sunt membri de drept, iar în baza art. 24 alin.(1)-(3) al Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii ”la adoptarea hotărârilor cu privire la cariera judecătorilor, răspunderea disciplinară a acestora, sancționarea și eliberarea din funcție a judecătorilor, membrii de drept ai Consiliului Superior al Magistraturii participă fără drept de vot. Consiliul Superior al Magistraturii pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt care se consemnează într-un proces-verbal. Hotărârea motivată, care conține și numărul de voturi, se redactează în cel mult 30 de zile și se semnează de președintele ședinței.

Potrivit art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19.07.1996, întru exercitarea funcțiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii are următoarele competențe referitoare la cariera judecătorilor: face propuneri Președintelui Republicii Moldova sau, respectiv, Parlamentului de numire, promovare la o instanță superioară, transferare la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, de numire în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță ori de eliberare din funcție a judecătorilor, președinților și vicepreședinților instanțelor judecătorești.

În condițiile art. 19 alin. (4) Legii nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al magistraturii, în cazul în care Președintele Republicii Moldova sau, după caz, Parlamentul respinge candidatura propusă, Consiliul Superior al Magistraturii, în condițiile art.11 din Legea cu privire la statutul judecătorului, art. 16 din Legea privind organizarea judecătorească și art.9 din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție, poate propune aceeași sau altă candidatură pentru funcția vacantă cu votul a două treimi din membrii săi.

Astfel, CSM în prezența condițiilor prescrise de norma de drept nu deține un drept discreționar cu privire la numirea judecătorului în funcție până la atingerea plafonului de vârstă de 65 de ani, dar este obligat să emită actul administrativ individual solicitat.

Discreția sau obligativitatea emiterii actului administrativ individual nu este condiționată de faptul emiterii acestuia de către autoritățile publice cu conducere unipersonală sau colegială.

Prin urmare, discreția trebuie distinsă de decizia obligatorie. În baza dreptului discreționar, autoritatea publică are o marjă de apreciere și trebuie să încorporeze propriile considerente de oportunitate în decizia sa. Emiterea unui act administrativ

individual discreționar este descrisă în plan de tehnică legislativă prin verbul „poate” sau „este autorizat”, care este utilizat de legiuitor în expunerea textului normativ ce autorizează măsura oficială întreprinsă de autoritatea publică. O dispoziție discreționară poate fi găsită, de exemplu, la art. 143 alin. (1), 144 alin. (1), 145 alin. (1) și 146 alin. (1) din Codul administrativ, unde este utilizat verbul „poate”.

Totodată, discreția nu oferă autorităților publice o mână liberă în sine. Mai degrabă, autoritatea trebuie să-și exercite întotdeauna discreția, așa cum solicită legiuitorul.

Exercitarea discreției este supusă unor condiții stricte conform art. 137 alin. (1) Codul administrativ. Autorităților publice i se acordă un spațiu de acțiune și luarea deciziilor numai în determinarea consecințelor legale care trebuie atinse atunci când le stabilește legiuitorul. Scopul acordării discreției conform art. 16 alin. (1) din Codul administrativ este de a permite autorității publice să răspundă flexibil la diferite probleme. În acest fel, administrația poate lua decizii individuale în cadrul unui cadru legal, făcând astfel posibilă realizarea unui echilibru între obiectivul legal abstract și circumstanțele reale.

Susține reclamantul că, conform art. 11 alin. (3) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20.07.1995, Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii pentru numirea în funcția de judecător pe 5 ani sau până la atingerea plafonului de vârstă și numai în cazul depistării unor probe incontestabile de incompatibilitate a candidatului cu funcția respectivă, de încălcare de către acesta a legislației sau de încălcare a procedurilor legale de selectare și promovare a lui.

Reiterează reclamantul că, prin Avizul sub nr. 01-06-48, Președintele Republicii Moldova Igor Dodon, a solicitat examinarea suplimentară a candidaturii domnului Nicolae Pasecinic prin prisma integrității și compatibilității cu interesele funcției de judecător și face trimitere la: *„nivelul abilităților profesionale sub limita condițiilor cerute pentru exercitarea unei asemenea funcții, dictate, în special, de acuratețea respectării termenilor de examinare, raportată la criteriul eficienței și instruirii - criteriu nesatisfăcut de dl Pasecinic, precum și neglijarea standardelor de etică și conduită profesională impusă de principiile stabilite în Magna Carta a Judecătorilor”*.

Contrar faptului că se invocă și se face trimitere la plângerile parvenite din spațiul public și sesizările unor subiecți concreți, totuși Avizul și dosarul personal pe numele său a fost remis Consiliului Superior al Magistraturii fără a fi anexate plângerile în acest sens, pentru a oferi posibilitate organului abilitat Inspecției Judiciare să verifice motivele invocate în plângeri și să le dea o apreciere, nu au fost anexate rezultatele examinării acestor plângeri, mai mult, lui personal nu i-au fost aduse la cunoștință pentru a oferi careva explicații, or despre aceste plângeri a aflat din conținutul Avizului.

Conform art. 17 lit. b) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20.07.95, independența judecătorului este asigurată și prin procedeul de numire, suspendare, demisie și eliberare din funcție.

Potrivit art. 10 din Avizul nr. 1 (2001) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE), independența judecătorească este o condiție obligatorie pentru existența statului de drept și garanția fundamentală a unui proces echitabil. Judecătorii

„au sarcina deciziei finale asupra vieții, libertăților, drepturilor, obligațiilor și proprietății cetățenilor” (expunerea principiilor fundamentale ale Națiunilor Unite, preluate în declarația de la Beijing; și articolele 5 și 6 ale Convenției europene privind drepturile omului). Independența acestora nu este o prerogativă sau un privilegiu în propriul lor interes ci în interesul statului de drept și al celor care caută și doresc înfăptuirea justiției”.

Potrivit Recomandării 94 (12) a comitetului de miniștri către statele membre privind independența, eficiența și rolul judecătorilor (Adoptată de Comitetul de Miniștri în data de 13 octombrie 1994 la cea de-a 516a întâlnire a secretarilor de stat), este esențial ca independența judecătorilor să fie garantată atunci când aceștia sunt recrutați, precum și pe toată durata carierei lor profesionale (conform paragrafului 2 c. al acestui principiu) și să nu existe în acest sens, nici un fel de discriminare. „Toate deciziile care afectează cariera profesională a judecătorilor ar trebui bazate pe criterii obiective, independența judiciară trebuie respectată nu numai la momentul numirii ca judecător, dar și de-a lungul întregii cariere profesionale de judecător. De exemplu, o decizie de promovare a unui judecător într-o altă funcție ar putea fi în practică o sancțiune deghizată pentru un „judecător incomod”. O asemenea decizie este în mod clar incompatibilă cu termenii Recomandării.

În ce privește egalitatea de tratament, reclamantul menționează că, conform art. 23 alin. (1) - (2) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente acționează respectând principiul egalității și nediscriminării. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situații similare. Orice diferență de tratament trebuie justificată în mod obiectiv. Atât în cadrul procedurii administrative, cât și în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca rezultat al acestora, nicio persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi dezavantajată, lipsită de drepturi sau scutită de obligații pe motiv de rasă, origini familiale, sex, limbă, cetățenie, apartenență etnică, religie, convingeri politice sau ideologice, educație, situație economică, condiție socială.

Astfel, reclamantul, a obținut ca și alți colegi calificativul „foarte bine” la evaluarea extraordinară, în ședință nu au fost formulate obiecții asupra activității sale, profesionalismului, integrității, lipsesc careva sancțiuni disciplinare. Totuși a fost tratat în mod discriminator, fără ca CSM să justifice obiectiv, după cum prevede norma precitată, aceasta abordare inegală în raport cu alți judecători care au fost numiți până la plafon, aflându-se în aceleași condiții de fapt și de drept.

Cu referire la testul de proporționalitate, reclamantul menționează că, în conformitate cu prevederile art. 21 Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercițarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Completul specializat în examinarea acțiunilor de contencios administrativ din cadrul Colegiului Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel

Chișinău, în opinia reclamantului, trebuie să rețină că, prevederile legale enunțate permit, în principiu, ingerința în drepturile persoanelor în cazurile și condițiile stabilite de lege, însă intrusiunea în aceste drepturi trebuie să fie proporțională.

Totodată, controlul judecătoresc asupra activității administrative trebuie să fie unul efectiv atât din perspectiva stabilirea faptelor cât și respectarea normelor de drept, inclusiv din optica proporționalității măsurilor întreprinse de către autoritățile publice.

Conform art. 29 alin. (1) - (3) din Codul administrativ, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.

Principiul proporționalității este un element intrinsec al statului de drept. În cele din urmă, principiul proporționalității se referă la faptul că măsurile de constrângere (ingerință în drepturi) față de cetățeni ar trebui folosite cu atenție și numai atunci când este cu adevărat urgent. Deci puterea publică nu ar trebui să intervină în drepturi mai mult decât este necesar. Din aceste motiv, principiul proporționalității este adesea denumit interdicția excesului. Principiul proporționalității este un mijloc de cântărire.

Astfel, evaluarea respectării principiului proporționalității constă din patru elemente. Testul de proporționalitate se realizează pe verticală, astfel, lipsa unui element eșuează testul și denotă ilegalitatea actului administrativ individual. În conformitate cu aceasta, o măsură oficială întreprinsă de autoritățile publice și instanța de judecată este proporțională dacă: 1. are un scop legitim, 2. este potrivită, 3. necesară și 4. rezonabilă.

Prin urmare, măsura oficială întreprinsă de CSM nu este prevăzută din perspectiva temeiului juridic de către lege, fapt contrar art. 21 alin. (3) și art.29 Codul administrativ. Totodată, nu este clar scopul legitim urmărit de către CSM prin adoptarea hotărârii de respingere a cererii privind numirea în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

Este sau nu potrivită măsura cu scopul legitim, nu poate fi apreciată din lipsă de elemente de fapt ce urmau au fi acumulate conform art. 22 și 87 din Codul administrativ, dar și din lipsa scopului legitim, care nu numai că nu este exprimat, dar nici motivat, fapt contrar art. 31 și art. 118 Codul administrativ. O măsură de stat este întotdeauna potrivită dacă ajută la promovarea obiectivului dorit.

În opinia reclamantului, din aceleași rațiuni expuse mai sus, necesitatea intervenției în dreptul reclamantului de a deține/exercita funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă nu este justificată sub nici un aspect.

Rezonabilitatea măsurii lipsește. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit. Din elemente de fapt este imposibil de pus în balanță argumentele pro și contra, avantajele în raport cu ingerința iremediabilă în drepturile reclamantului.

Astfel, măsura întreprinsă de CSM constituie prin lipsa de proporționalitate o atingere a garanției substanței dreptului de a fi numit și exercita funcția de judecător până la atingerea plafonului.

Cu referire la securitate juridică și certitudine juridică, reclamantul menționează că, respingerea cererii de numire în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă este contrară art. 30 din Codul administrativ, care prevede că, autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situații în care, în condițiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

Totodată, motivarea hotărârii, incertitudinea și netransparența hotărârii emise de CSM, fac dovada caracterului incert al actului administrativ individual defavorabil.

Or, potrivit art. 119 alin. (1) din Codul administrativ, conținutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert. Caracterul cert, trebuie să denote raționamentul actului administrativ individual emis, astfel, încât dispozitivul să fie rezultatul unei raționament juridic constant, egal pentru toți judecătorii, proporțional și previzibil.

Cu referire la motivarea actului administrativ reclamantul citind prevederile art. 31 și art. 118 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, indică că, motivarea trebuie să justifice prin forța logicii, raționamentelor, probelor și normelor de drept, toate elementele care compun legalitatea actului administrativ, însă, la caz, această exigență lipsește integral.

Or, din hotărârea nr. 1/1 din 19 ianuarie 2021 nu se desprind careva temeiuri legale privind respingerea cererii judecătorului Nicolae Pasecinic cu privire la înaintarea repetată a propunerii de numire în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, lipsesc probele incontestabile de incompatibilitate a candidatului cu funcția respectivă, de încălcare de către acesta a legislației sau de încălcare a procedurilor legale de selectare și promovare a lui.

La caz, legea nu prevede clar temeiurile din care Consiliul Superior al Magistraturii poate refuza să propună reconfirmarea în funcție a unui judecător, iar în ședința Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, deși unii membri nu au votat pentru reconfirmare în funcția de judecător, nu este clar motivul acestora, or, în ședință nu s-au discutat probleme ce țin de activitatea problematică sau vicioasă a judecătorului refuzat.

Doar membrul Consiliul Superior al Magistraturii, Nina Cernat și-a exprimat opinia asupra subiectului, dând citire unei petiție anonime care conținea folosirea unor calitative și etichetări care nu fac obiectul evaluării unui judecător, enunțând astfel la adresa judecătorului Nicolae Pasecinic precum că: „ar fi o persoană coruptă și afectată de analfabetism juridic”, prin ce în opinia sa a încălcat obligațiunile de membru stabilite de art.11 alin. (1) lit.(b) din Legea nr.947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii și a încălcat normele Codului de etică și de conduită profesională a judecătorului, expunând-și în acest sens opinia preconcepută la examinarea subiectului, opinie ce se confirmă și din înregistrarea audio și video a ședinței CSM din 19 ianuarie 2021.

Subliniază reclamantul că, conform art. 76 alin.(1) Cod administrativ, petițiile anonime sau cele depuse fără indicarea adresei poștale sau electronice a petiționarului nu se examinează.

De asemenea menționează că, nu sunt evidente/clare motivele, care au condus refuzul/neîntrunirea numărului necesar de voturi, pentru propunerea repetată de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă, or, având în vedere că organele specializate de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, și-au prezentat poziția clară și sub toate aspectele asupra activității judecătorului pe parcursul anilor, membrii Consiliul Superior al Magistraturii, care au votat contra, nu și-au argumentat poziția sub nicio formă.

Este dreptul discreționar al fiecărui membru, însă fără un temei/motiv anume de a vota deschis, în deliberare contra unuia sau altui candidat, nu este admisibil, deoarece trebuie să fie o justificare, întemeiată. Or, doar simplu fapt că place sau nu place unul sau alt candidat, conduce în esență la ilegalitatea și nemotivarea hotărârii Plenului CSM.

Totodată, Comisia de la Veneția a indicat că numirea judecătorului pentru o anumită perioadă de timp, sau pentru o perioadă de probă, constituie o amenințare pentru independența și imparțialitatea judecătorului. Astfel, instituția numirii inițiale a judecătorului pentru o perioadă de 5 ani și reconfirmarea ulterioară în funcție sunt în contradicție cu cele mai bune practici europene.

Totodată, previzibilitatea legii la acest capitol denotă că, de la bun început judecătorii trebuie să aibă încrederea că vor fi eliberați din funcție doar în cazul în care nu vor face față rigorilor impuse de profesie și că decizia cu privire la eliberarea din funcție va fi luată de către organul de autoadministrare a judecătorilor, cu respectarea legii materiale și procedurilor legale.

Până la excluderea din Constituție a termenului inițial de 5 ani pentru care este numit judecătorul, CSM ar trebui să întreprindă măsuri pentru a garanta independența judecătorilor. Mai mult, dacă CSM ar fi îndreptățit să decidă asupra eliberării din funcție a judecătorului, legislația ar trebui să instituie temeiuri și criterii clare în baza cărora CSM poate lua această decizie.

De asemenea, CSM nu ar trebui să refuze propunerea pentru reconfirmarea în funcție, decât dacă a constatat că judecătorul nu merită să mai fie parte din corpul judecătoresc. La caz, asemenea temeiuri nu au fost constatate nici în procedura de evaluare, nici de către Inspekția Judiciară, dar și nici de către CSM în ședința din 19 ianuarie 2021, iar refuzul Președintelui Republicii Moldova nu este motivat și nu deține probe incontestabile de incompatibilitate a candidatului cu funcția respectivă, de încălcare de către acesta a legislației sau de încălcare a procedurilor legale de selectare și promovare a lui.

Prin cererea de completare a temeiului acțiunii, reclamantul a mai indicat că, în Hotărârea nr. 1/1 din 19 ianuarie 2021, CSM a făcut referire la petițiile parvenite de la dl Jitariuc Eu. nr.291 p/m-76c/2020 din 01.02.2020, S.R.L.,„Andicul”, nr.604 p/m din 14.05.2020, petiția S.R.L.,„Andicul” nr.848 p/m din 25.06.2020; petiția repetată S.R.L.,„Andicul” nr.1134 p/m din 12.08.2020, petiția S.R.L.,„Moldis Trading LTD” nr.1557 p/m din 05.11.2020; petiția dl Gordienko M. nr.1573 p/m din 10.11.2020, care

solicită cu insistență neadmiterea judecătorului Nicolae Pasecinic în funcția de udecător până la atingerea plafonului de vârstă, invocându-se comportamentul arogant al acestuia în raport cu justițiabilii, lipsa de integritate, lipsa de imparțialitate, incompetența profesională, etc.. În acest context, menționează că petițiile menționate au fost respinse, ca fiind neîntemeiate.

Deciziile Inspecției Judiciare emise în rezultatul examinării sesizărilor respective, dar și hotărârile Completelor de admisibilitate din cadrul Colegiului Disciplinar, nu au fost contestate în fața Colegiului Disciplinar sau a Consiliului Superior al Magistraturii, fiind irevocabile și bucurându-se de puterea lucrului judecat.

Solicitările reclamantului:

În temeiul celor expuse supra, reclamantul Pasecinic Nicolae a solicitat anularea Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1/1 din 19 ianuarie 2021 referitor la respingerea solicitării privind propunerea repetată de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă; obligarea Consiliului Superior al Magistraturii să emită o hotărâre cu privire la înaintarea propunerii repetate Președintelui RM de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă a judecătorului Nicolae Pasecinic.

Expunerile pîrîtului asupra aspectelor de drept și de fapt ale acțiunilor în contencios administrativ;

Prin referința depusă partea pîrîtă Consiliul Superior al Magistraturii, a solicitat respingerea acțiunii în contencios administrativ formulate de Pasecinic Nicolae ca fiind neîntemeiată, susținînd integral argumentele expuse în actul administrativ contestat.

Explicațiile participanților la proces prezentate în cadrul ședinței de judecată:

Reclamantul Pasecinic Nicolae, în ședința de judecată a susținut integral argumentele indicate în cererea de chemare în judecată, a solicitat admiterea acesteia în sensul formulat.

Reprezentantul părții pârâte – Consiliul Superior al Magistraturii și persoana terță, Aparatul Președintelui, în ședința instanței de judecată nu s-au prezentat, prin cereri au solicitat examinarea cauzei în absența acestora.

Motivele hotărîrii:

Acțiunea înaintată de Pasecinic Nicolae este admisibilă dar neîntemeiată, din considerentele ce vor fi expuse în continuare de Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău.

Cu referire la admisibilitatea acțiunii:

Prevederi relevante ale Codului administrativ sunt următoarele:

Articolul 2. Reglementarea raporturilor administrative

(2) Anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

Articolul 3. Scopul legislației administrative

Legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea

asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Articolul 5. Activitatea administrativă

Activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Articolul 10. Actul administrativ individual

(1) Actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11. Categoriile actelor administrative individuale

(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Completul judiciar atestă că actul administrativ contestat de reclamant- Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1/1 din 19 ianuarie 2021 referitor la respingerea solicitării privind propunerea repetată de numire în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă, este un act administrativ defavorabil reclamantului.

Articolul 17. Dreptul vătămat

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 20. Acțiunea în contencios administrativ

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 39. Accesul liber la justiție

(1) Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Articolul 189. Înaintarea acțiunii în contencios administrativ

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Potrivit art. 191 alin. (3) Cod administrativ (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat), Curtea de apel Chișinău soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărîrilor Consiliului Superior al Magistraturii, ale Consiliului Superior al Procurorilor, actelor emise de Banca

Națională a Moldovei, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

Conform art.25 alin.(1) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr.947 din 19.07.1996, hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii pot fi contestate la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană interesată, în termen de 15 zile de la data comunicării.

Ținând cont că potrivit prevederilor art.191 alin.(3) al noului Cod administrativ, adoptat prin Legea nr.116 din 19.07.2018, în vigoare din data de 01.04.2019, Curtea de apel Chișinău soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor **Consiliului Superior al Magistraturii**, se constată competența Curții de Apel Chișinău la examinarea prezentei acțiuni.

Conform art.163 lit.c) din Codul administrativ, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată.

Din analiza normelor de drept sus-indicate, Completul judiciar notează că, Pasecinic Nicolae este în drept să înainteze acțiunea în contencios administrativ, iar acțiunea în obligare utilizată de reclamant pentru revendicarea apărării drepturilor sale nu este condiționată, la caz, de respectarea procedurii prealabile, iar actul în cauză nu este exceptat de la controlul judecătoresc al legalității.

Potrivit art. 209 alin. (1) lit. b) Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă.

În speță, Completul judiciar reține că, Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1/1 din 19 ianuarie 2021 referitor la respingerea solicitării privind propunerea repetată de numire în funcție până la atingerea plafonului de vîrstă, a fost contestată în instanță la 21 ianuarie 2021, adică cu respectarea termenului stabilit.

Conform art. 206 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare).

Reieșind din solicitările expuse în cererea de chemare în judecată, rezultă că, acțiunea reclamantului este una în obligare, or, ultimul solicită anularea Hotărîrii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1/1 din 19 ianuarie 2021 referitor la respingerea solicitării privind propunerea repetată de numire în funcție până la atingerea plafonului de vîrstă; obligarea Consiliului Superior al Magistraturii să emită o hotărîre cu privire la înaintarea propunerii repetate Președintelui RM de numire în funcție până la atingerea plafonului de vîrstă a judecătorului Nicolae Pasecinic.

Analiza fondului acțiunii în contestare;

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. b), f) Cod administrativ, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act

administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată; **f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e).**

Conform art. 225 Cod administrativ, (1) Instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ.

(2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

- a) și-a exercitat dreptul discreționar;
- b) a luat în considerare toate faptele relevante;
- c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;
- d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Potrivit art. 219 alin. (1) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Conform art. 93 alin. (1) Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Cu raportare la litigiul dedus judecătii, relevante speței sunt următoarele reglementări legislative;

Constituția RM:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

Articolul 116 Statutul judecătorilor

(2) Judecătorii instanțelor judecătorești se numesc în funcție, în condițiile legii, până la atingerea plafonului de vîrstă, de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii.

Articolul 123 Atribuțiile

(1) Consiliul Superior al Magistraturii asigură numirea, transferarea, detașarea, promovarea în funcție și aplicarea de măsuri disciplinare față de judecători.

Prevederi relevante din Legea cu privire la statutul judecătorului, nr. 544-XIII din 20.07.1995, sunt următoarele:

Articolul 3. Formarea instanțelor judecătorești

Instanțele judecătorești se formează pe principiul numirii judecătorilor.

Articolul 24. Consiliul Superior al Magistraturii

Consiliul Superior al Magistraturii este un organ independent, format în vederea constituirii și funcționării sistemului judecătoresc, este garantul independenței autorității judecătorești și asigură autoadministrarea judecătorească.

Prevederi relevante din Legea cu privire la statutul judecătorului, nr. 544-XIII din 20.07.1995, sunt următoarele:

Articolul 1. Judecătorul, purtător al puterii judecătorești

(1) Puterea judecătorească se exercită numai prin instanță judecătorească în persoana judecătorului, unicul purtător al acestei puteri.

(2) Judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de îndeplinire a justiției, pe care le execută în baza legii.

Articolul 6. Condiții pentru a candida la funcția de judecător

(1) La funcția de judecător poate candida persoana cu o reputație ireproșabilă, care deține cetățenia Republicii Moldova, are domiciliul în țară și întrunește următoarele condiții:

- a) are capacitate de exercițiu;
- b) are diplomă de studii superioare de licență și diplomă de studii superioare de master în domeniul dreptului sau un alt act de studii în domeniul dreptului echivalent acestora, recunoscut de structura abilitată pentru recunoașterea și echivalarea actelor de studii și a calificărilor;
- c) a absolvit Institutul Național al Justiției sau are vechimea în muncă prevăzută la alin.(2);
- d) nu are antecedente penale;
- e) cunoaște limba de stat;
- f) corespunde cerințelor de ordin medical pentru exercitarea funcției;
- g) a fost supusă testării cu utilizarea detectorului comportamentului simulat (poligrafului).

(4) Se consideră că nu are reputație ireproșabilă, în sensul alin.(1), și nu poate candida la funcția de judecător persoana care:

- a) are antecedente penale, inclusiv stinse, sau a fost absolvită de răspundere penală printr-un act de amnistie sau de grațiere;
- b) a fost concediată din organele de drept din motive compromițătoare sau a fost eliberată, din aceleași motive, din funcțiile specificate la alin.(2);
- c) are un comportament incompatibil cu normele Codului de etică al judecătorilor sau desfășoară activitate incompatibilă cu normele acestui cod;
- d) a fost sancționată disciplinar pentru nerespectarea prevederilor art.7 alin.(2) din Legea nr.325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale;
- e) are interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, ce derivă dintr-un act de constatare al Autorității Naționale de Integritate.

Articolul 11. Numirea judecătorului în funcție

(1) Judecătorii judecătoriilor și judecătorii curților de apel se numesc în funcție, din numărul candidaților selectați prin concurs, de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Candidații selectați, care întrunesc condițiile specificate la art.6, se numesc în funcția de judecător inițial pe un termen de 5 ani. După expirarea termenului de 5 ani, judecătorii sînt numiți în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă de 65 de ani.

(3) Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii pentru numirea în funcția de judecător pe 5 ani sau pînă la atingerea plafonului de vîrstă și numai în cazul depistării unor probe incontestabile de incompatibilitate a candidatului cu funcția respectivă, de

încălcare de către acesta a legislației sau de încălcare a procedurilor legale de selectare și promovare a lui.

(4) Refuzul de numire în funcție sau de reconfirmare în funcție trebuie să fie motivat și se face în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii. În cazul apariției unor circumstanțe care necesită o examinare suplimentară, Președintele Republicii Moldova anunță Consiliul Superior al Magistraturii despre prelungirea termenului indicat cu 15 zile.

(5) La propunerea repetată a Consiliului Superior al Magistraturii, Președintele Republicii Moldova emite un decret privind numirea în funcția de judecător pe 5 ani sau până la atingerea plafonului de vîrstă în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii repetate.

Prevederi relevante din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr.947 din 19.07.1996 (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestate), sunt următoarele:

Articolul 1. Consiliul Superior al Magistraturii – organ de autoadministrare judecătorească

(1) Consiliul Superior al Magistraturii este un organ independent, format în vederea organizării și funcționării sistemului judecătoresc, și este garantul independenței autorității judecătorești.

(2) Consiliul Superior al Magistraturii exercită autoadministrarea judecătorească.

Articolul 4. Competența Consiliului Superior al Magistraturii

(1) Întru exercitarea funcțiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii are următoarele competențe referitoare la cariera judecătorilor:

a) face propuneri Președintelui Republicii Moldova sau, respectiv, Parlamentului de numire, promovare la o instanță superioară, transferare la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, de numire în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță ori de eliberare din funcție a judecătorilor, președinților și vicepreședinților instanțelor judecătorești;

Articolul 7¹. Inspekția judiciară

(6) Inspekția judiciară are următoarele competențe:

d) studiază temeiurile respingerii de către Președintele Republicii Moldova sau de către Parlament a candidaturii propuse de Consiliul Superior al Magistraturii pentru numirea în funcția de judecător sau pentru numirea în funcția de vicepreședinte ori de președinte al instanței judecătorești, cu prezentarea unei note informative Consiliului Superior al Magistraturii.

Articolul 19. Propunerea pentru numirea în funcția de judecător, de președinte sau vicepreședinte al instanței judecătorești

(1) Consiliul Superior al Magistraturii face propuneri Președintelui Republicii Moldova sau, după caz, Parlamentului referitor la numirea în funcția de judecător a candidaților pentru aceste funcții, precum și la numirea în funcția de președinte sau vicepreședinte al instanței judecătorești.

(2) Selectarea candidaților pentru funcția de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești se face de către Consiliul Superior al

Magistraturii în baza hotărîrii colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor. Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii privind selectarea candidaților pentru funcția de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești trebuie să fie motivată și se adoptă prin votul deschis al membrilor Consiliului.

(3) Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii cu propunerea respectivă de numire în funcția de judecător, de președinte sau vicepreședinte al instanței judecătorești, dosarul personal al candidatului însoțit de curriculum vitae din care să rezulte activitatea lui și de proiectul de decret sau de hotărîrea privind numirea în funcție, se înaintează de către președintele Consiliului.

(4) În cazul în care Președintele Republicii Moldova sau, după caz, Parlamentul respinge candidatura propusă, Consiliul Superior al Magistraturii, în condițiile art.11 din Legea cu privire la statutul judecătorului, art.16 din Legea privind organizarea judecătorească și art.9 din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție, poate propune aceeași sau altă candidatură pentru funcția vacantă cu votul a două treimi din membrii săi.

Articolul 24. Adoptarea de hotărîri

(1) Consiliul Superior al Magistraturii adoptă hotărîri cu votul deschis al majorității membrilor săi, cu excepția cazului prevăzut la art.19 alin.(4). La adoptarea hotărîrilor cu privire la cariera judecătorilor, răspunderea disciplinară a acestora, sancționarea și eliberarea din funcție a judecătorilor, membrii de drept ai Consiliului Superior al Magistraturii participă fără drept de vot."

(2) Votarea se efectuează în lipsa persoanei al cărei caz este examinat și în lipsa celorlalți invitați.

(3) Consiliul Superior al Magistraturii pronunță public dispozitivul hotărîrii, fapt care se consemnează într-un proces-verbal. Hotărîrea motivată, care conține și numărul de voturi, se redactează în cel mult 30 de zile și se semnează de președintele ședinței.

Cu raportare la speța în cauză, Completul judiciar reține că, prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1541-VII din 24 aprilie 2015, Nicolae Pasecinic a fost numit în funcția de judecător la Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, pe un termen de 5 ani. (f.d.a.1)

Conform Hotărîrii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 624/26 din 29 septembrie 2016, Pasecinic Nicolae a fost transferat în funcția de judecător la instanța nou creată Judecătoria Chișinău, începând cu 1 ianuarie 2017. (f.d.a.2-9)

Ulterior, prin Hotărîrea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 584/27 din 11 decembrie 2018, Pasecinic Nicolae a fost desemnat judecător specializat în materie de insolvabilitate și lichidare la Judecătoria Chișinău (sediul Central) din 1 ianuarie 2019. (f.d.a.10-20)

Prin cererea din 29 noiembrie 2019, Pasecinic Nicolae a solicitat Consiliului Superior al Magistraturii, inițierea procedurii de evaluare în privința sa, prin remiterea materialelor la Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor în vederea realizării procedurii de evaluare, pentru numirea în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă; propunerea Președintelui Republicii Moldova, a candidaturii sale privind numirea în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă. (f.d.a.21)

Prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, cu privire la cererile unor judecători de remitere a materialelor Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor în vederea realizării procedurii de evaluare pentru numirea în funcție până la atingerea plafonului de vârstă, nr. 406/31 din 10 decembrie 2019, s-au admis cererile judecătorilor vizați în hotărâre, inclusive și a judecătorului Nicolae Pasecinic privind remiterea materialelor Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor, în vederea realizării procedurii de evaluare pentru numirea în funcție până la atingerea plafonului de vârstă. (f.d.a.22-23)

Conform Hotărârii Colegiului de evaluare a performanței judecătorilor nr. 43/5 din 25 mai 2018, judecătorul Nicolae Pasecinic de la Judecătoria Chișinău (sediul Central), a acumulat 84 de puncte, fiindu-i atribuit calificativul „foarte bine”. (f.d.31-34, Vol.I)

Totodată, potrivit Hotărârii Colegiului de evaluare a performanței judecătorilor nr. 6/2 din 22 mai 2020, judecătorul Nicolae Pasecinic de la Judecătoria Chișinău (sediul Central), a acumulat 81 de puncte, fiindu-i atribuit calificativul „foarte bine”. (f.d.a.24-27)

Prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, cu privire la cererile unor judecători, referitor la numirea în funcție până la atingerea plafonului de vârstă, nr. 136/11 din 2 iunie 2020, s-a propus Președintelui Republicii Moldova numirea în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, *inter alia*, a judecătorului Nicolae Pasecinic de la Judecătoria Chișinău, sediul central. (f.d.a.28-38, 39)

Prin scrisoarea nr. 01-06-42 din 16 iulie 2022, Președintele Republicii Moldova, I.Dodon a informat Consiliul Superior al Magistraturii că, ținând cont de apariția unor circumstanțe care necesită examinare suplimentară în privința judecătorului Pasecinic Nicolae, în temeiul art. 11 alin. (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului, se prelungește cu 15 zile a termenul de examinare a propunerii respective. (f.d.a.40)

La data de 31 iulie 2020 Președintele Republicii Moldova dl Igor Dodon a remis în adresa Consiliului Superior al Magistraturii avizul privind examinarea suplimentară a candidaturii judecătorului Nicolae Pasecinic prin prisma integrității și compatibilității cu interesele funcției publice solicitate, menționând că „nivelul abilităților profesionale ale dlui Nicolae Pasecinic sunt sub limita condițiilor cerute pentru exercitarea unei asemenea funcții, dictate, în special, de acuratețea respectării termenelor de examinare, raportată la criteriul eficienței și instruirii, precum și neglijarea standardelor de etică și conduită profesională impuse de principiile stabilite în Magna Carta a Judecătorilor”. (f.d.a.42-43)

Avizul Președintelui Republicii Moldova, Igor Dodon, a fost remis Inspecției Judiciare pentru verificarea informațiilor expuse.

Prin cererea din 17.08.2020, Pasecinic Nicolae a solicitat Consiliului Superior al Magistraturii, propunerea repetată Președintelui Republicii Moldova a candidaturii sale privind numirea în funcție până la atingerea plafonului de vârstă. (f.d.a.44, 191-199).

La data de 24 august 2020, Inspecția Judiciară a prezentat Consiliului Superior al Magistraturii Nota explicativă pe marginea respingerii candidaturii dlui Nicolae Pasecinic pentru numirea în funcție până la atingerea plafonului de vârstă. Ulterior, la data de 14 decembrie 2020 Inspecția Judiciară a prezentat Nota informativă

suplimentară privind motivele de casare a hotărârilor judecătorești adoptate de judecătorul Nicolae Pasecinic.

Generalizând informația prezentată, Inspecția Judiciară a efectuat următoarele constatări:

În perioada de 5 ani de activitate judecătorului Nicolae Pasecinic i-au fost repartizate 1516 cauze, dintre care au fost contestate 50 de acte judecătorești, în rezultat fiind casate doar 11 acte judecătorești. Motivele de casare sunt reflectate în Nota informativă suplimentară prezentată de Inspecția judiciară, fiind marcate de următoarele constatări: nemotivarea hotărârii sau motivarea arbitrară; expunerea argumentelor într-o formă evazivă; concluziile judecătorului sunt neîntemeiate sau incorecte; aprecierea eronată a argumentelor; neelucidarea pe deplin a circumstanțelor care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond; judecarea superficială a pricinilor, calificarea juridică incorectă, neexpunerea opiniei asupra tuturor cerințelor invocate de reclamant, pronunțarea soluției eronate, interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept.

În rezultatul verificării selective în PIGD a înregistrărilor audio ale ședințelor de judecată, nu au fost reținute probleme referitoare la plasarea de către judecătorul Nicolae Pasecinic a înregistrărilor audio a ședințelor de judecată.

Referitor la integritatea și conduita judecătorului Nicolae Pasecinic, Inspecția Judiciară a purtat discuții cu colegii judecătorului, care au apreciat pozitiv conduita etică și eficiența activității acestuia.

Referitor la integritatea și conduita judecătorului Nicolae Pasecinic, Inspecția judiciară a analizat plângerile și sesizările în privința acestuia. Prin nota informativă din 18 ianuarie 2021 Inspecția judiciară a stabilit că în anul 2016 a fost examinată o sesizare, fiind respinsă. În 2017 au fost examinate – 1 petiție și 2 sesizări, în 2018 - 1 petiție și 3 sesizări, în 2019 - 1 petiție și 4 sesizări, în 2020 - 1 petiție și 6 sesizări, petițiile și sesizările respective au fost respinse ca neîntemeiate, fiind restituită ca anonimă o sesizare depusă în anul 2020. (f.d.a.45-57, 66-74, 177).

Prin scrisoarea Colegiului disciplinar al CSM din 15 ianuarie 2020, se atestă că în perioada de activitate 2015-2021 în privința judecătorului Nicolae Pasecinic nu au fost aplicate sancțiuni disciplinare.(f.d.a.200)

Prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la examinarea cererii dlui Nicolae Pasecinic - judecător la Judecătoria Chișinău, privind înaintarea repetată a propunerii de numire în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, nr. 1/1 din 19 ianuarie 2021, s-a respins cererea domnului Nicolae Pasecinic, judecător la Judecătoria Chișinău, privind înaintarea repetată a propunerii de numire în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă. (f.d.a.234-242)

Completul judiciar reține că, supunând votului chestiunea privind înaintarea repetată a propunerii de numire în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, în rezultatul votării s-au obținut 7 (șapte) voturi pro și 4 (patru) voturi împotriva admiterii cererii înaintate. Drept urmare, în rezultatul întrunirii majorității calificate de voturi prevăzute de art.19 alin.(4) al Legii nr.947/1996, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în conformitate cu prevederile art.25 alin.(1) lit.k) și art.25 alin.(2) ale

Legii cu privire la statutul judecătorului, a propus Președintelui Republicii Moldova eliberarea domnului Nicolae Pasecinic din funcția de judecător.

Completul judiciar apreciază ca fiind întemeiat actul administrativ contestat și ca neîntemeiate alegațiile reclamantului expuse în acțiunea înaintată din următoarele considerente.

Articolul 116 alin. (2) din Constituție stabilește că judecătorii instanțelor judecătorești se numesc în funcție de Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile legii. Judecătorii care au susținut concursul sunt numiți în funcție pentru prima dată pe un termen de cinci ani. După expirarea termenului de cinci ani, judecătorii vor fi numiți în funcție până la atingerea plafonului de vârstă, stabilit în condițiile legii. În același timp, articolul 116 alin. (1) din Constituție prevede că judecătorii sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

Curtea Constituțională în decizia sa nr.38 din 7 decembrie 2021 a reiterat că, independența judecătorului nu reprezintă un scop în sine și nici un privilegiu personal, ci urmărește să-i asigure judecătorului posibilitatea de a-și exercita rolul de protector al drepturilor și libertăților cetățenilor (§ 6 din Raportul Comisiei de la Veneția privind independența sistemului judiciar Partea I: Independența judecătorilor) [a se vedea HCC nr.6 din 16 mai 2013, § 39; HCC nr. 13 din 27 aprilie 2021, § 47]. De asemenea, Curtea subliniază că protecția recunoscută judecătorului constituie un bun al întregii societăți (a se vedea HCC nr. 27 din 20 decembrie 2011, § 96; HCC nr. 24 din 2 octombrie 2018, § 38). Curtea menționează că, într-un stat guvernat de preeminența dreptului, principiul independenței judecătorești este însoțit de mai multe garanții, vitale pentru independența judiciară instituțională și individuală și fără de care ar fi imposibilă funcționarea efectivă și imparțială a instanțelor (a se vedea Opinia amicus curiae pentru Curtea Constituțională a Republicii Moldova privind dreptul de regres al statului împotriva judecătorilor, Veneția, 10-11 iunie 2016, CDL-AD(2016)015, § 47).

Potrivit articolului 123 din Constituție, Consiliul Superior al Magistraturii asigură numirea, transferarea, detașarea, promovarea în funcție și aplicarea de măsuri disciplinare față de judecători. Modul de organizare și de funcționare al Consiliului Superior al Magistraturii se stabilește prin lege organică. În Hotărârea nr. 23 din 27 iunie 2017, la § 56, Curtea Constituțională a reținut că Consiliul Superior al Magistraturii are rolul de a garanta independența autorității judecătorești. Totodată, în Avizul nr. 1 din 22 septembrie 2020, la §§ 41 și 42, Curtea a precizat că Consiliului Superior al Magistraturii îi revine rolul primar în procedurile privind numirea, promovarea, transferarea, demisia sau eliberarea din funcția de judecător, iar orice abatere de la această regulă contravine articolului 123 alin. (1) din Constituție.

Potrivit prevederilor art. 11 din Legea nr. 544/20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, (1) Judecătorii judecătoriilor și judecătorii curților de apel se numesc în funcție, din numărul candidaților selectați prin concurs, de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Candidații selectați, care întrunesc condițiile specificate la art.6, se numesc în funcția de judecător inițial pe un termen de 5 ani. După expirarea termenului de 5 ani, judecătorii sînt numiți în funcție

până la atingerea plafonului de vîrstă de 65 de ani. (3) Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii pentru numirea în funcția de judecător pe 5 ani sau pînă la atingerea plafonului de vîrstă și numai în cazul depistării unor probe incontestabile de incompatibilitate a candidatului cu funcția respectivă, de încălcare de către acesta a legislației sau de încălcare a procedurilor legale de selectare și promovare a lui.

Potrivit prevederilor art. 13 din Lega menționată, (1) Performanțele judecătorilor se evaluează în scopul aprecierii nivelului de calificare și abilităților profesionale ale judecătorilor. (3) În condițiile legii, judecătorii în funcție sînt supuși evaluării performanțelor și în cazul numirii în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă.

Potrivit alin. (1) art. 14 din Legea nr. 154 din 05 iulie 2012, în procesul de evaluare a performanțelor judecătorilor se urmărește analiza complexă a activității profesionale și a calităților personale ale judecătorilor, îmbunătățirea performanțelor profesionale ale acestora, creșterea eficienței activității instanțelor de judecată și a încrederii publice în autoritatea judecătorească, menținerea și consolidarea calității sistemului judecătoresc.

În această conjunctură Completul judiciar relevă că, eficiența și calitatea justiției depind în mod direct de profesionalismul și integritatea persoanelor investite prin lege să înfăptuească justiția. Legislația națională existentă a stabilit un sistem complex de selecție și evaluare a judecătorilor, pentru a asigura că în această funcție activează cele mai integre și dedicate persoane.

Rolul fundamental al oricărei evaluări individuale a judecătorilor trebuie să fie menținerea respectului total față de principiul independenței judecătorești.

Scopul evaluării judecătorilor este de a stabili corespunderea criteriilor cruciale ale oricărui sistem judecătoresc, ce ține de efectuarea actului de justiție de cea mai înaltă calitate și o responsabilitate adecvată în fața societății democratice. Rezultatul unei evaluări nefavorabile nu exclude posibilitatea demiterii judecătorului, în cazurile când se atestă o gravă lipsă de profesionalism, când poate fi trasă concluzia inevitabilă că judecătorul în cauză este lipsit de capacitate profesională sau nu dorește să-și îndeplinească responsabilitățile judecătorești în conformitate cu standardele minime acceptate, ceea ce generează vicierea reputației sistemului de justiție.

Procesul de evaluare a performanțelor judecătorilor are drept scop analiza complexă a activității profesionale și a calităților personale ale judecătorilor, îmbunătățirea performanțelor profesionale ale acestora, creșterea eficienței activității instanțelor de judecată și a încrederii publice în autoritatea judecătorească, menținerea și consolidarea calității sistemului judecătoresc.

Această procedură trebuie să respecte principiul așteptărilor legitime și alte principii fundamentale, să creeze condiții pentru o evaluare obiectivă și multidimensională a activității profesionale a judecătorilor.

Totodată, este important ca procesul prin care judecătorul este supus evaluării să fie unul suficient de transparent, fiind asigurat caracterul public.

În scopul exercitării atribuțiilor sale, prin prisma prevederilor Legii nr. 947 din 19 iulie 1996, Consiliul Superior al Magistraturii deține competența de a adopta o decizie finală referitoare la cariera judecătorilor, inclusiv de a face propuneri Președintelui

Republicii Moldova de numire în funcția de judecător. În acest sens, Consiliul Superior al Magistraturii apreciază în procesul decizional corespunderea candidatului concret exigențelor funcției de judecător, inclusiv în dependență de reputația acestuia

Pentru a da o apreciere corespunzătoare unui candidat Consiliul Superior al Magistraturii are obligația să stabilească dacă judecătorul vizat are capacitatea de a îndeplini atribuțiile și de a exercita funcția deținută, inclusiv prin analiza informațiilor publice cumulate și studierea dosarului personal al acestui judecător.

Pentru stabilirea condiției bunei reputații urmează a fi analizate faptele pentru care judecătorul a fost supus sancțiunilor disciplinare, administrative etc., inclusiv faptele pentru care aceste proceduri au fost încetate ori s-a refuzat în pornirea acestora.

În acest context, Completul judiciar ține cont de constatările reținute de Președintele Republicii Moldova în scrisoarea nr.01-06-48 din 31 iulie 2020, de a nu-l numi pe dl Nicolae Pacesinic în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, pe motiv că acesta nu a trecut testul de integritate și corespundere onorabilei funcții de judecător, existând dubii cu privire la integritatea, pregătirea profesională, capacitatea și eficiența acestuia, calitatea actului de justiție. Or, din informația documentată, deținută de instituția prezidențială, judecătorul vizat nu corespunde acelor deziderate, imaginea fiind grav afectată de carențele profesionale, etice și deontologice. Scrisoarea se bazează și pe criterii obiective furnizate în special din spațiul public și demersurile justițiabililor concreți și anume: nivelul abilităților profesionale sub limita condițiilor stabilite pentru exercitarea acestei funcții.

Din materialele dosarului administrativ se atestă că, la Consiliul Superior al Magistraturii, la fel, s-au înregistrat multiple petiții din partea justițiabililor, în care se solicită cu insistență neadmiterea judecătorului Nicolae Pasesinic în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, invocându-se comportamentul arogant al acestuia în raport cu justițiabilii, lipsa de integritate, lipsa de imparțialitate, incompetența profesională, etc.. (petiția dl Jitariuc Eu. nr.291 p/m-76c/2020 din 01.02.2020; petiția SRL „Andicul,, nr.604 p/m din 14.05.2020; petiția SRL „Andicul,, nr.848 p/m din 25.06.2020; petiția repetată SRL „Andicul,, nr.1134 p/m din 12.08.2020; petiția SRL „Molds Trading LTD,, nr.1557 p/m din 05.11.2020; petiția dl Gordienko M. nr.1573 p/m din 10.11.2020).

În pofida faptului că pe aceste petiții Inspekția judiciară nu a constatat existența elementelor constitutive ale abaterilor disciplinare, argumentele invocate în aceste petiții sunt de natură să trezească dubii cu privire la imaginea și reputația ireproșabilă a judecătorului vizat și în percepția opiniei publice buna reputație a judecătorului Nicolae Pasesinic este știrbită. Or, buna reputație constituie una dintre condițiile obligatorii pentru activitatea în calitate de judecător.

Principiile de la Bangalore cuprind deziderate ce trebuie să stea la baza comportamentului judecătorilor. Este deosebit de important ca judecătorii, fiecare în parte și toți împreună, să respecte și să corespundă statutului de magistrat ca o dovadă de încredere din partea cetățenilor și să se străduie să sporească și să mențină această încredere în justiție.

Conform art. 6 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului, la funcția de judecător poate candida persoana cu o reputație ireproșabilă, iar conform alin. (4) lit. c) al acestui articol, se consideră că nu are reputație ireproșabilă persoana care are un comportament incompatibil cu normele Codului de etică al judecătorilor.

În concordanță cu art. 6 alin. (2) și alin. (3) lit. f) din Codul de etică și de conduită profesională al judecătorului, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Judecătorilor nr. 8 din 11 septembrie 2015, judecătorul trebuie să se abțină de la orice comportament, acțiune sau manifestare, care ar putea prejudicia încrederea publicului în sistemul judecătoresc. Judecătorul va exercita responsabilitățile juridice ce îi revin în măsura în care să se asigure de aplicarea corectă a legii și instrumentarea cauzelor în mod echitabil, eficient și fără întârziere.

În baza art. 15 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorii sunt obligați să fie imparțiali; să asigure apărarea drepturilor și libertăților persoanelor, onoarei și demnității acestora; să respecte întocmai cerințele legii la îndeplinirea justiției și să asigure interpretarea și aplicarea uniformă a legislației; să se abțină de la fapte care dăunează intereselor serviciului și prestigiului justiției, care compromit cinstea și demnitatea de judecător, provoacă îndoieli față de obiectivitatea lor; să respecte prevederile Codului de etică al judecătorului.

În cadrul statului de drept justiția reprezintă una dintre valorile fundamentale. Încrederea și respectul de care se bucură judecătorii într-o societate democratică reprezintă garanții ale eficienței sistemului judiciar. Independența și imparțialitatea acestora trebuie să fie reală. Or, față de standardele de conduită impuse unui judecător datorită acestuia de respect pentru legea morală este mult mai riguroasă.

Unul dintre criteriile de bază la verificarea condiției bunei reputații a unui judecător, este impactul asupra opiniei publice generat de comportamentul și de activitatea judecătorului în cauză.

Reputația pe care o are un judecător reprezintă modul în care respectivul este cunoscut în societate, părerea despre activitatea și faptele acestuia, percepția asupra conduitei sale morale și profesionale în mediul social.

Condiția de „a se bucura de o bună reputație” presupune lipsa unor elemente negative din activitatea candidatului care să-l facă nepotrivit pentru exercitarea funcției de judecător.

Reieșind din cele expuse supra, Completul judiciar statuează că, judecătorul Nicolae Pasecinic nu corespunde acestor exigențe, lipsindu-i buna reputație, condiție prevăzută de art. 6 Legea nr. 544/1995. Or, în exercitarea atribuțiilor de serviciu și îndeplinirea unor activități acesta a admis fapte, care au produs ecouri publice nefavorabile, de natură să submineze încrederea societății în capacitatea sa de a răspunde exigențelor profesiei.

În pofida faptului că Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor a evaluat activitatea judecătorului Nicolae Pasecinic de la Judecătoria Chișinău, sediul central, cu calificativul „foarte bine”, totodată, din Raportul Inspecției judiciare nu ar rezulta că acesta a admis careva abateri disciplinare, administrative, iar colegii judecătorului l-au caracterizat pozitiv cu privire la conduita etică a acestuia, faptele stabilite din petiții și

din public nu sunt dintre cele care îi puteau asigura buna reputație a judecătorului vizat în sensul art.6 Legea nr. 544/1995, fapt reținut și de instituția prezidențială. Fără îndoială, informațiile privind comportamentul necorespunzător al judecătorului Nicolae Pasecinic în raport cu participanții la proces și în afara procesului de judecată, prin prisma statutului înalt deținut de un judecător, au un impact colosal asupra imaginii întregului sistem judecătoresc.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa la subiectul dat, a constatat că, la promovarea unui candidat pentru ocuparea unei înalte funcții publice, autoritatea publică responsabilă are obligația să verifice reputația acestuia. În măsura în care informațiile cuprinse în dosarul personal al candidatului au o legătură cu exercitarea unei funcții publice, de magistrat, aceste informații devin informații de interes public. În opinia Curții, verificarea candidatului este incontestabilă și urmărește un scop legitim, având în vedere, că ingerința este „prevăzută de lege”, în virtutea funcției publice la care acesta pretinde.

Relevantă în acest sens este decizia CtEDO cu privire la admisibilitatea cererilor nr. 5666/04 și 14464/05 prezentate de Ovidiu Trăilescu împotriva României. În cauza dată instanțele naționale au respins acțiunea reclamantului privind admiterea în funcția publică de procuror stagiar, reținând în concluzie că, deși autoritățile nu au luat în considerare recomandările pozitive prezentate de candidat, alte aspecte stabilite în urma cercetărilor efectuate asupra persoanei reclamantului, faptele reținute anterior „nu erau dintre cele care îi puteau asigura buna reputație a candidatului, în sensul art. 46 lit. c) din Legea nr. 92/1992”

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a declarat cererile prezentate de O.T. inadmisibile, reținând în concluzie că Ministerul Public just a refuzat de a propune Ministerului Justiției să îl numească pe reclamant în postul de procuror stagiar, pe motiv că nu avea o bună reputație, condiție prevăzută de art. 46 lit. c) din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, adăugând că această ultimă condiție implica „un comportament ireproșabil în sânul societății, un echilibru emoțional și un comportament rațional chiar în situații limite.” Reclamantul nu îndeplinea condiția cerută de lege pentru a fi numit magistrat, și anume nu se bucura de o bună reputație.

Înalta Curte a stabilit în jurisprudența sa că, deși Convenția nu îl garantează în mod expres, dreptul la reputație face parte din noțiunea de „viață privată” înscrisă la art. 8 din Convenție (A. împotriva Norvegiei, nr. 28070/06, pct. 63, 9 aprilie 2009 și jurisprudența citată acolo). Totodată, alin.(2) art.8 CEDO prevede că nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.

În consecință, Curtea a considerat că respectiva condamnare a reclamantului nu era disproporționată cu scopul legitim urmărit și că ingerința în litigiu poate, în consecință, să fie considerată „necesară într-o societate democratică”, (cauza Antonescu împotriva României (Cererea nr. 31029/05)

Completul judiciar subliniază că, funcția de judecător constituie prin lege funcție de demnitate publică. Exercitarea funcției de demnitate publică, prin prisma Legii nr.199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică se bazează pe principiile legalității, liberului consimțământ, transparenței, exemplului personal, responsabilității și al loialității.

Totodată, potrivit principiilor generale stabilite în Carta europeană cu privire la statutul judecătorilor: statutul judecătorilor tinde să asigure competența, independența și imparțialitatea la care orice persoană se așteaptă în mod legitim din partea jurisdicțiilor și a fiecăruia dintre judecătorii cărora le este încredințată apărarea drepturilor sale. El exclude orice dispozitiv sau procedură care ar putea periclita încrederea în această competență, această independență sau această imparțialitate. Judecătorul trebuie să dea dovadă, în exercițiul funcțiilor sale, de disponibilitate și de respect față de persoane, având grija să-și mențină nivelul înalt de competență necesar în orice circumstanță a judecării cauzelor. Judecătorul trebuie să se abțină de la orice comportament, act sau manifestare care ar putea să pericliteze efectiv încrederea în imparțialitatea și independența sa.

În același timp, Consiliul Consultativ al Judecătorilor a elaborat regulile de conduită individuală ale judecătorilor, CCJE stabilind că: fiecare judecător în parte trebuie să facă totul pentru a susține independența juridică, atât la nivel instituțional, cât și individual; să se comporte cu integritate în exercițiul funcțiunii și în viața particulară; să adopte permanent o abordare care să fie și să pară imparțială; să își îndeplinească îndatoririle fără favoritisme și fără prejudecăți sau idei preconcepute existente sau aparente; să manifeste respectul cuvenit tuturor persoanelor care iau parte la procedurile judiciare sau afectate de aceste proceduri; să își îndeplinească îndatoririle cu respectul cuvenit pentru tratamentul egal al părților, evitând orice idee preconcepută și discriminările, păstrând echilibrul între părți și asigurând o audiere corectă pentru fiecare.

Informația conținută în petițiile înregistrate la CSM, cât și opinia publică denotă că judecătorul Nicolae Pasecinic nu corespunde principiilor elaborate de Cartă europeană cu privire la statutul judecătorilor.

Potrivit art. 25 alin. (1) lit. k) și art. 25 alin. (2) ale Legii cu privire la statutul judecătorului, judecătorul este eliberat din funcție de organul care l-a numit în cazul: expirării împuternicirilor în legătură cu nenumirea judecătorului până la atingerea plafonului de vîrstă. (2) Propunerea privind eliberarea judecătorului din funcție este înaintată de Consiliul Superior al Magistraturii Președintelui Republicii Moldova sau, după caz, Parlamentului. Dacă, în perioada de la emiterea hotărîrii de eliberare din funcție a judecătorului și înaintarea propunerii Președintelui Republicii Moldova sau, după caz, Parlamentului până la emiterea decretului Președintelui Republicii Moldova sau, după caz, a hotărîrii Parlamentului în acest sens, temeiurile de eliberare din funcție a judecătorului s-au schimbat, Consiliul Superior al Magistraturii este obligat să modifice hotărîrea respectivă.

În lumina celor expuse supra, Consiliul Superior al Magistraturii, întemeiat a respins cererea domnului Nicolae Pasecinic, judecător la Judecătoria Chișinău, privind înaintarea repetată a propunerii de numire în funcția de judecător până la atingerea

plafonului de vârstă și a propus Președintelui Republicii Moldova eliberarea domnului Nicolae Pasecinic din funcția de judecător al Judecătoriei Chișinău în temeiul art. 25 alin. (1) lit. k) Legea cu privire la statutul judecătorului.

În ce privește alegațiile reclamantului că, actul administrativ contestat este unul nemotivat, Completul judiciar menționează că, în conformitate cu prevederile art. 118 Cod administrativ, (1) Motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii.

(2) Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde:

a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul;

b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul;

c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc.

(3) Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

Din analiza actului administrativ contestat se atestă că alegațiile aduse de către reclamant în susținerea pretențiilor sale, precum că lipsește elementul motivării în hotărârea contestată, care justifică emiterea unui act administrativ individual, nu pot fi reținute. Or, hotărârea contestată cuprinde motivarea completă în sensul art. 118 Cod administrativ, în care s-au expus pe îndelete motivele care au condus la soluția respectivă, precum motivarea în drept și în fapt, inclusiv descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc.

La fel, nu poate fi reținut argumentul reclamantului, precum că refuzul Președintelui Republicii Moldova nu este motivat și bazat pe probe incontestabile, or, în cazul unui dezacord cu Avizul Președintelui Republicii Moldova, reclamantul era în drept să-l conteste în ordinea prevăzută de legislația în vigoare.

În continuare Completul judiciar odată în plus subliniază că, articolele constituționale 116 alin. (2), 123, menționate mai sus le recunosc atât Consiliului Superior al Magistraturii, cât și Parlamentului și Președintelui Republicii Moldova un rol în cadrul procedurii de numire în funcția de judecător.

În acest sens, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a precizat că influența decisivă a unui consiliu judiciar independent asupra deciziilor privind numirea și cariera judecătorilor reprezintă o metodă potrivită pentru garantarea independenței sistemului judiciar. Curtea a mai menționat că rolul Președintelui Republicii în procesul de numire a judecătorilor nu reprezintă un fapt neobișnuit. Reducerea la o singură dată a

posibilității Președintelui Republicii de a respinge o candidatură constituie o expresie a echilibrului corect dintre Consiliul Superior al Magistraturii și Președinte și presupune influența decisivă a Consiliului (a se vedea Avizul nr. 1 din 22 septembrie 2020, § 43).

Totodată, într-o cauză privind independența judecătorilor din Franța, Curtea Europeană a precizat că simpla numire în funcție a judecătorilor de către un membru al executivului nu creează, în sine, o dependență, dacă, odată numiți, acești judecători nu sunt supuși presiunilor sau instrucțiunilor în exercitarea funcției lor judiciare. Mai mult, exercițiul colegial al competențelor Consiliului Superior al Magistraturii din Franța de a „propune” și de a emite o „opinie” oferea o garanție esențială împotriva riscului presiunilor asupra judecătorilor din partea executivului (a se vedea Thiam v. Franța, 18 octombrie 2018, §§ 80-82).

Astfel, cu referire la marja discreționară a Consiliului Superior al Magistraturii în cadrul procedurii numirii judecătorilor până la atingerea plafonului de vârstă, Curtea Constituțională în decizia sa nr.38 din 7 decembrie 2021, a reținut că Constituția nu prevede expres o competență a Consiliului de a numi în mod discreționar judecătorii în funcție până la atingerea plafonului de vârstă. **Totuși, această competență poate fi dedusă pe baza principiului autoadministrării judecătorești, precum și pe baza textului „se numesc în funcție de Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii” din articolul 116 alin. (2) din Constituție.**

Curtea a mai reținut că competența în discuție presupune că Consiliul este autoritatea finală care decide, în mod definitiv, numirea judecătorului în funcție până la atingerea plafonului de vârstă. Așadar, chestiunea conținutului și întinderii marjei discreționare a Consiliului presupune o punere în balanță a principiilor concurente. În acest caz, Curtea Constituțională a constatat că principiile concurente sunt reprezentate, pe de o parte, de principiul independenței justiției și preeminenței dreptului și, de cealaltă parte, de principiul autoadministrării judecătorești.

A mai reținut curtea constituțională la pct.71 din hotărârea menționată că formularea utilizată de articolul 116 alin. (2) din Constituție sugerează că Consiliul este autoritatea care propune numirea în funcție a judecătorilor până la atingerea plafonului de vârstă. Totuși, articolul în discuție nu instituie o competență necondiționată și absolută a Consiliului în acest domeniu. Dimpotrivă, textul „în condițiile legii” limitează de o manieră substanțială competența Consiliului de a numi judecătorii în funcție până la atingerea plafonului de vârstă. În primul rând, competența face obiectul reglementării legislative, iar în al doilea rând, limitarea în discuție impune o obligație a Consiliului de a se conforma cu condițiile stabilite în lege. Așadar, o primă condiție impusă Consiliului în exercițiul competenței de numire a judecătorilor până la atingerea plafonului de vârstă este reprezentată de principiul preeminenței dreptului (a se vedea, referitor la conținutul acestui principiu, § 57 supra).

În conformitate cu prevederile art. 225 Cod administrativ, (1) Instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. (2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în

considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Puterea discreționară a Consiliului Superior al Magistraturii la numirea candidaților pentru funcția vacantă de judecător se realizează prin cumularea a două condiții stabilite prin lege: corespunderea condițiilor specificate la art.6 Legea cu privire la statutul judecătorului și votul a două treimi din membrii CSM care la caz constituie 10 voturi pro.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile legale vizate supra, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, cu 7 (șapte) voturi pro și 4 (patru) voturi împotriva ale membrilor cu drept de vot, a constatat că cererea judecătorului Pasecinic Nicolae privind propunerea repetată Președintelui Republicii Moldova de numire în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, nu a întrunit numărul necesar de voturi pentru a fi admisă.

Conform art. 10 lit.f) și art. 11 alin.(1) lit.e) din aceeași Lege, membrul Consiliului Superior al Magistraturii **este în drept** să participe la adoptarea de hotărâri prin vot și să-și expună, după caz, opinia separată. Membrul Consiliului Superior al Magistraturii **este obligat să voteze pro sau contra la adoptarea de hotărâri.**

Subsidiar, se relevă că la aprecierea candidatului, membrii Consiliului Superior al Magistraturii au acționat conform rigorilor legale, potrivit competenței și procedurii stabilite, luând în considerare totalitatea faptelor relevante, cu respectarea limitelor ce țin de dreptul discreționar și conform scopului acordat de lege.

Astfel, se constată că, judecătorul Pasecinic Nicolae nu a întrunit numărul necesar de voturi privind propunerea repetată Președintelui Republicii Moldova de numire în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

Având în vedere faptul că, Completul judiciar a conchis asupra legalității hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1/1 din 19.01.2021, devine neîntemeiată pretenția subsecventă a reclamantului cu privire la obligarea Consiliul Superior al Magistraturii să emită hotărârea cu privire la înaintarea propunerii Președintelui Republicii Moldova de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă a judecătorului Pasecinic Nicolae.

În lumina celor expuse, Completul judiciar concluzionează că, acțiunea în contencios administrativ depusă de Pasecinic Nicolae către Consiliul Superior al Magistraturii privind anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1/1 din 19.01.2021, cu privire la examinarea cererii dlui Nicolae Pasecinic - judecător la Judecătoria Chișinău, privind înaintarea repetată a propunerii de numire în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă; obligarea Consiliul Superior al Magistraturii să emită hotărârea cu privire la înaintarea propunerii Președintelui Republicii Moldova de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă a judecătorului Pasecinic Nicolae, este una neîntemeiată, considerent din care urmează a fi respinsă.

În conformitate cu prevederile art.,art.224 alin. (1) lit. f), 225 Cod Administrativ, art. 389-390 CPC, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

HOTĂRĂȘTE :

Acțiunea în contencios administrativ înaintată de Pasecinic Nicolae către Consiliul Superior al Magistraturii privind anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1/1 din 19.01.2021, cu privire la examinarea cererii dlui Nicolae Pasecinic - judecător la Judecătoria Chișinău, privind înaintarea repetată a propunerii de numire în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă; obligarea Consiliul Superior al Magistraturii să emită hotărârea cu privire la înaintarea propunerii Președintelui Republicii Moldova de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă a judecătorului Pasecinic Nicolae, *se respinge ca fiind neîntemeiată.*

Hotărârea poate contestată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii. Cererea de recurs se depune la Curtea de Apel Chișinău.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Președintele completului,
Judecătorul

Judecătorii

Mîra Ghenadie

Dașchevici Grigore

Bostan Angela